

Sygn. akt VIRCa 247/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Schubert

Sędziowie: SO Aneta Szwedowska (spr.)

SR del do SO Arkadiusz Rokicki

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniego K. B.** reprezentowanego przez rodzinę zastępczą E. i R. B.

przeciwko **A. B.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji rodziny zastępczej

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 04 lipca 2013 roku

sygn. akt III RC 275/13

I. zmienia zaskarżony wyrok i podwyższa alimenty zasądzone od pozwanej A. B. na rzecz małoletniego K. B. wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 listopada 2010 roku w sprawie III RC 447/10 z kwoty po 600 zł miesięcznie do kwoty po 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 20 marca 2013 roku, płatne na dotychczasowych warunkach płatności;

II. w pozostałej części apelację oddala;

III. odstępuje od ściągnięcia od pozwanej opłaty sądowej od podwyższonych alimentów;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje tytuł wykonalności.

Sygn. akt VI RCa 247/13

UZASADNIENIE

Małoletni powód K. B. reprezentowany przez rodzinę zastępczą małżonków E. i R. B. wniósł o podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanej A. K. wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 listopada 2010 r. w sprawie o sygn. akt III RC 447/10 z kwoty po 600 zł miesięcznie do kwoty po 1.200 zł miesięcznie płatnych z góry, do rąk rodziców zastępczych, do 6-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat poczynając od września 2012 r.

W uzasadnieniu rodzice zastępczy podnieśli, że od czasu ostatniego ustalenia wysokości świadczeń alimentacyjnych minęło 2,5 roku, w związku z czym znacznemu wzrostowi uległy usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda. Wskazali zwłaszcza na koszty związane z uczęszczaniem małoletniego na zajęcia dodatkowe. Nadto podnieśli, że pozwana nie uczestniczy w osobistych staraniach o wychowanie małoletniego, nie kupuje mu żadnych prezentów. Sytuacja finansowa pozwanej uległa znacznej poprawie, bowiem zmieniła ona pracę na lepiej płatną.

Pozwana A. B. wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu podała, że zasądzone alimenty w dotychczasowej kwocie są wystarczające na utrzymanie 11-letniego dziecka biorąc pod uwagę fakt, że rodzice zastępczy opiekują się dzieckiem w zastępstwie jego ojca, który przebywa w (...)w B.i również powinien być zobowiązany do alimentacji w kwocie 600 zł, a także otrzymują dodatkowe świadczenie w kwocie 350 zł z tytułu sprawowania funkcji rodziny zastępczej, co daje łącznie sumę 1.550 zł miesięcznie. Wbrew twierdzeniom rodziców zastępczych za każdym razem powód otrzymywał od niej prezenty, zarówno na różne okazje jak urodziny, czy też święta Bożego Narodzenia, jak również w związku z jej przyjazdem do Polski. Zaznaczyła również, że rodzina zastępcza nastawia negatywnie powoda do matki przez co ten nie chce się z nią spotykać, ewentualne spotkania trwają bardzo krótko. Małoletni nie chce również przyjmować od niej prezentów, bowiem chciałby otrzymywać wyłącznie drogie prezenty, na co jej nie stać. Wskazała, że od poprzedniej sprawy alimentacyjnej pracuje na tym samym stanowisku, jednak obniżyły się jej zarobki z uwagi na mniejszą ilość godzin pracy. Ponadto zwiększyły się jej koszty utrzymania z uwagi na dużą podwyżkę opłat za energię i gaz.

Na rozprawie w dniu 25 czerwca 2013 r. rodzice zastępczy ograniczyli powództwo do kwoty 800 zł miesięcznie.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 4 lipca 2013 r. oddalił powództwo w całości.

Sąd ten ustalił, że małoletni powód K. B.urodził się (...) w O.i pochodzi ze związku M. B.i pozwanej A. K., którzy zawarli związek małżeński (...). Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 21 kwietnia 2011 r. w sprawie o sygn. VI RC 466/10 małżeństwo to zostało rozwiązane przez rozwód. O wykonywaniu władzy rodzicielskiej nad powodem orzeczono zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 8 czerwca 2007 r. w sprawie I. N.11/07, gdzie ograniczono władzę rodzicielską A. K.i M. B.nad małoletnim poprzez ustanowienie E.i R. B.rodziną zastępczą. W wyroku tym Sąd Okręgowy zobowiązał obydwoje rodziców do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania małoletniego i udział pozwanej A. K.ustalił na dotychczasową kwotę po 600 zł miesięcznie, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 listopada 2010 r. w sprawie III RC 447/10, płatną na warunkach tam ustalonych. Małoletni powód miał wówczas 9 lat. Oprócz zajęć szkolnych trenował piłkę nożną, a w okresie letnim uczestniczył w obozie sportowym. Pozwana A. K.pracowała w owym czasie w I. jako ekspedientka w sklepie otrzymując wynagrodzenie w wysokości 220 - 300 euro tygodniowo. Miesięczne koszty utrzymania pozwanej wynosiły 305-315 euro. Rodzina zastępcza w osobie E. B.prowadziła wówczas zakład fryzjerski, a R. B.był rencistą.

Obecnie małoletni ma (...)lat i uczęszcza do (...)klasy szkoły podstawowej. Małoletni trenuje piłkę nożną, a także uczy się w szkole językowej języka angielskiego. Za kurs języka angielskiego rodzina zastępcza uiszcza kwotę 195 zł miesięcznie. Z kolei za zajęcia sportowe, za radę rodzicielską i składkę członkowską 30 zł miesięcznie, za strój sportowy 70-185 zł. Pozwana nadal pracuje w I.jako ekspedientka w sklepie otrzymując wynagrodzenie w wysokości 265,50 - 375,25 euro tygodniowo. Miesięczne koszty utrzymania pozwanej wynoszą 538,42 - 545,86 euro.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy uznał, że w pierwszej kolejności zważyć należy, że od poprzedniej sprawy alimentacyjnej upłynął okres zaledwie 2,5 roku. Od daty poprzedniego ustalenia alimentów nie nastąpiły żadne znaczące zmiany po stronie powodowej, a co za tym idzie nie wzrosły potrzeby małoletniego K. B. z uwagi na wzrost kosztów jego utrzymania. Powód jest zdrowym 11-latką. Nadal uczęszcza do szkoły podstawowej i trenuje piłkę nożną. Jedyną różnicą w stosunku do daty wydania poprzedniego orzeczenia w zakresie alimentów nastąpiła w zakresie podjęcia przez małoletniego nauki języka angielskiego, której miesięczny koszt wynosi 195 zł.

Od poprzedniego ustalenia alimentów nie nastąpiły również żadne znaczące zmiany w sytuacji materialnej pozwanej. Jej dochód stanowi nadal kwota średnio około 300 euro tygodniowo, z której to ponosi koszty własnego utrzymania, a które w ciągu 2,5 roku wzrosły w sposób znaczny, bo aż o 75% (wzrost o około 232 euro miesięcznie).

W ocenie Sądu, powyższe okoliczności nie przemawiają za zasadnością podwyższenia dotychczasowych alimentów. Ponadto dotychczasowa ich kwota zdaniem Sądu czyni zadość niezbędnym potrzebom powoda.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona powodowa. Zaskarżyła go w całości.

W środku odwoławczym wskazali, iż małoletni ma obecnie 12 a nie 11 lat. Pozwana nie uczestniczy w wychowaniu małoletniego i nigdy nie uczestniczyła. Małoletni od urodzenia był utrzymywany przez ich rodzinę. Nie jest prawdą, że małoletni powód otrzymuje prezenty od matki. Nie jest również prawdą, iż dziecko chce od matki wyłącznie drogie prezenty. Odwołując się do twierdzeń pozwanej, iż jej sytuacja uległa pogorszeniu wskazali, że w Polsce też jest kryzys i ceny bardzo wzrosły. Pozwana nic nie wie o kosztach utrzymania małoletniego o jego zamiłowaniach, co lubi, jak się uczy, jakie są koszty szkolne.

W oparciu o powyższe wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie alimentów na małoletniego w wysokości po 800 złotych miesięcznie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja strony powodowej zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji wprawdzie prawidłowo ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie, jednakże na podstawie poczynionych ustaleń wyciągnął nietrafne wnioski.

Zgodnie z art. 138 k.r.o w przypadku zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Z przyjętej praktyki orzeczniczej jednoznacznie wynika, że oceniając, czy zachodzą przesłanki do zmiany obowiązku alimentacyjnego należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, zarówno te dotyczące usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego jak i możliwości zarobkowych i majątkowych stron.

W niniejszej sprawie doszło niewątpliwie do wzrostu usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. Wzrost ten był związany z upływem czasu, rozwojem i wzrostem małoletniego K. B..

Należy wskazać na utrwalony już pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym: „już sam upływ czasu, a w związku z tym „różnica wieku dzieci... sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb ..., co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia związanych wydatków” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 1965 r., sygn. akt I CZ 135/64).

Od poprzedniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanej minęło ponad dwa i pół roku. W tym czasie koszty utrzymania dziecka wzrosły. Małoletni znajduje się w fazie intensywnego rozwoju. Jego potrzeby zmieniają się. Są one znacznie wyższe niż w 2011 r. Małoletni K. B. rośnie, co kilka miesięcy potrzebuje nowej odzieży i butów, więcej je, rozwija swoje zainteresowania - głównie sportowe. Na sprzęt do piłki nożnej dla małoletniego powoda rodzice zastępczy przeznaczają kilkaset złotych rocznie. Same buty do treningu kosztują około 320 zł oraz buty halowe 220 zł, a strój 180 zł. Nowo zakupioną odzież i obuwie sportowe chłopiec może używać jedynie przez kilka miesięcy, gdyż bardzo szybko z nich wyrasta. Do tego dochodzą koszty obozów sportowych – około 400 zł i dojazdów na treningi trzy razy w tygodniu z jednego na drugi koniec miasta.

Sąd Rejonowy nadto sam wskazał, że wzrost kosztów utrzymania małoletniego wynika również z podjętego przez niego kursu języka angielskiego, którego miesięczny koszt wynosi 195 zł.

Należy zatem stwierdzić, że koszty utrzymania małoletniego powoda związane z zakupem zarówno podstawowych produktów jak i rozwijaniem jego umiejętności i zainteresowań są faktycznie wysokie. Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że alimenty na małoletniego powoda należało podwyższyć o 100 złotych.

Pozwana A. B. jest w stanie płacić kwotę 700 złotych tytułem podwyższonych alimentów. W przeliczeniu na walutę, w której pozwana pobiera wynagrodzenie w I., alimenty wzrosną o około 23 euro miesięcznie. Podkreślić należy, iż do tej pory pozwana w żaden inny sposób – poza alimentami – praktycznie nie uczestniczy w kosztach utrzymania dziecka. Pozwana jedynie obiecuje dziecku zakup prezentów, z których to obietnic się nie wywiązuje, lub kupuje rzeczy, które powód już posiada np. gry komputerowe. Postawa pozwanej zatem prowadzi do wniosku, że powinna ona w większym stopniu partycypować w kosztach utrzymania dziecka, które ponoszą rodzice zastępczy.

Jednocześnie Sąd uznał, iż także ojciec dziecka powinien płacić wyższe alimenty na małoletniego powoda niż do tej pory (200 złotych miesięcznie). Wzrost kosztów utrzymania dziecka nie może obciążać wyłącznie jego matki. Dlatego też oddalono apelację powoda ponad kwotę 700 złotych miesięcznie.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i rozważania Sąd Okręgowy uznał, że apelacja strony powodowej zasługuje w części na uwzględnienie i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że alimenty tam ustalone podwyższył do kwoty po 700 złotych miesięcznie. W pozostałej części apelację oddalił. (art. 385 k.p.c.).

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398) odstąpiono o obciążania pozwanej opłatą sądową od podwyższonych alimentów.

Na podstawie art. 776 i 777 § 1 pkt 1 k.p.c. i art. 781 § 1 k.p.c. wyrokowi w punkcie I nadano klauzulę wykonalności.